

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget
Basisbudget 2026

Beløb i 1000 kr.	Budget 2025	Budget 2026	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
Note	A	B	C	D
INDTÆGTER:				
1 Overført fra forrige år	280	690	8,7	146
2 Produktionsafgifter	0	0	0,0	-
3 Promillemidler	7.200	7.200	90,6	0
4 Særbevilling og anden indtægt	0	0	0,0	-
5 Renter	60	60	0,8	0
I. Indtægter i alt	7.540	7.950	100,0	5
UDGIFTER:				
Samlede tilskud fordelt på formål				
Afsætningsfremme i alt	0	1.834	23,7	-
Forskning og forsøg i alt	846	0	0,0	-100
Produktudvikling i alt	0	0	0,0	-
Rådgivning i alt	6.448	5.815	75,3	-10
Uddannelse i alt	0	0	0,0	-
12 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	0,0	-
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0,0	-
Dyrevelfærd i alt	0	0	0,0	-
Kontrol i alt	0	0	0,0	-
6 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	0,0	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	76	74	1,0	-3
II. Udgifter til formål i alt	7.370	7.723	100,0	5
7 Fondsadministration				
8 Fondsadministration - Særpuljer	0	0	0,0	-
Revision	40	40	47,1	0
Advokatbistand	0	0	0,0	-
Effektvurdering	25	10	11,8	-60
11 Ekstern projektvurdering	0	0	0,0	-
9 Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	35	35	41,2	0
10 Tab på debitorer	0	0	0,0	-
III. Administration i alt	100	85	100,0	-15
IV. Udgifter i alt	7.470	7.808		5
Overførsel til næste år	70	142		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	0,9	1,8		
Supplerende oplysninger:				
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
Dansk Gartneri	3.971	4.749	61,5	20
HortiAdvice	2.553	1.974	25,6	-23
Food Organisation of Denmark i alt	0	600	7,8	-
Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S	0	400	5,2	-
Århus Universitet	746	0	0,0	-100
Københavns Universitet	100	0	0,0	-100
V. I alt	7.370	7.723	100,0	

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget
Basisbudget 2026 - Noter til budget

1. Overført fra forrige år	Der er budgetteret med en overførsel fra 2025 til 2026 på 690 t.kr. på baggrund af intern ajourføring af budget 2025, bl.a. på baggrund af årsregnskab 2024.
2. Produktionsafgifter	Ikke relevant
3. Promillemidler	Der er budgetteret med ordinære promillemidler på 7,2 mio. kr., jf. §24.24.51 i forslaget til finansloven for 2026
4. Særbevilling og anden indtægt	Ikke relevant
5. Renter	Som følge af forholdene på pengemarkedet forventes der 60 t. kr. i renteindtægter af fondens indestående likvider
6. Særlige foranstaltninger	Ikke relevant
7. Fondsadministration	Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Omkostningerne er finansieret af Dansk Gartneri. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af fondsmidler.
8. Fondsadministration - Særpuljer	Ikke relevant
9. Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	Fonden betaler honorar til bestyrelsesformanden baseret på forventet tidsforbrug. Honorarerne udgør 33 t.kr. Dertil dækkes der udgifter til transport i forbindelse med bestyrelsesmøder iht. Finansministeriets cirkulære herom, til en forventet omkostning på 2 t.kr.
10. Tab på debitorer	Ikke relevant
11. Effektvurdering	Der er budgetteret med 10 t.kr. til effektvurdering.
12. Sygdomme	Ikke relevant

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget
Basisbudget 2026 - Supplerende oplysninger

Note	Beløb i 1000 kr.	Budget 2025	Budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtterege
------	------------------	-------------	-------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget i alt		7.370	7.723	
Dansk Gartneri i alt		3.971	4.749	
Rådgivning				
1	Styrket miljøprofil i væksthushusholdninger	-	1.165	\$8
2	Grøn Plantebeskyttelse, mere miljøvenlig plantebeskyttelse til danske gartnere.	-	1.100	\$8
3	Fremtidens planteskoleproduktion – bæredygtig vækst og international	-	750	\$8
4	Kunstig Intelligens og Ny Teknologi i Danske Planteskoler	-	450	\$8
5	MPS – miljøcertificering og CO2-fodaftryksberegner	-	50	\$8
-	Grøn Plantebeskyttelse, mere miljøvenlig plantebeskyttelse til danske gartnere.	1.470	-	
-	Miljø i væksthushusholdninger	1.351	-	
-	Tekniske løsninger til forbedret sprøjte teknik og EGA	500	-	
-	Implementering af Intelligent sprøjtejournal til potteplantegartnerier	350	-	
-	AI fotogenkendelse af ukrudt i planteskolekulturer	250	-	
-	Erfa-møde MPS	50	-	
Rådgivning i alt		3.971	3.515	
Afsætningsfremme				
6	Profilering af potteplantesektorens grønne budskaber via digitale medier	-	1.234	\$20
Afsætningsfremme i alt		0	1.234	
HortiAdvice i alt		2.553	1.974	
Rådgivning				
7	Biodiversitet og klimarobusthed i grønsagsproduktion	-	525	\$8
8	Bedre jordbær med klimastyring	-	412	\$8
9	Lav-risiko midler som fremtidens plantebeskyttelse i danske væksthushusholdninger	-	280	\$8
10	Reduceret brug af insekticider i frilandsjordbær	-	225	\$8
11	KlimaGødFød	-	113	\$8
12	CloseFerVEG	-	112	\$8
13	FROSTPROINNO - Forebyggelse af frostskaeder i frugtplantager	-	101	\$8
14	Fremtidens Bæredygtige Produktion af Dansk Frugt	-	72	\$8
15	PROSPER - Promote organic strawberry production under protected conditions in Denmark	-	60	\$8
-	Biodiversitet og klimarobusthed i grønsagsproduktion	479	-	
-	Bedre jordbær med klimastyring	465	-	
-	AI i grøntsagsproduktionen	448	-	
-	Klimavenlig produktion af frilandsgrønsager	300	-	
-	Alternativ plantebeskyttelse i væksthushusholdninger	280	-	
-	IPM monitorering af skadedyr ved brug af kunstig intelligens	200	-	
-	FROSTPROINNO - Forebyggelse af frostskaeder i frugtplantager	101	-	
-	Netværk for klimaklog og bæredygtig gartneriproduktion	100	-	
-	GreenerGrown – Væksthushusholdning i naturlig balance	59	-	
-	PROSPER - Promote organic strawberry production under protected conditions in Denmark	45	-	
Rådgivning i alt		2.477	1.900	
Medfinansiering af initiativer under EU programmer				
16	CLOSECYCLE - Towards territorial biorefinery networks	76	74	\$8 + Interreg North Sea

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget
Basisbudget 2026 - Supplerende oplysninger

Note	Beløb i 1000 kr.	Budget 2025	Budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtterege
VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere				
Medfinansiering af initiativer under EU programmer i alt		76	74	
Food Organisation of Denmark i alt				
		0	600	
Afsætningsfremme				
17 Grøntsagsbryderne		-	600	\$20
Afsætningsfremme i alt		0	600	
Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S i alt				
		0	400	
Rådgivning				
18 Økologiske grøntsagsfrø nu - og i fremtiden		-	400	\$8
Rådgivning i alt		0	400	
Aarhus Universitet i alt				
		746	0	
Forskning og forsøg				
- Bæredygtige metoder til forebyggelse af svampesygdomme i spiseløg		416	-	
- Liguster sortsældning - forebyggelse af blomstring i produktionsfasen og metoder til forbedret rodning		330	-	
Forskning og forsøg i alt		746	0	
Københavns Universitet i alt				
		100	0	
Forskning og forsøg				
- Udvikling af unikke, danske æblesorter		100	-	
Forskning og forsøg i alt		100	0	
I alt		7.370	7.723	

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

1. Styrket miljøprofil i væksthushgartnerier / Dansk Gartneri

Projektets formål er at udvikle en stærkere miljøprofil i væksthushgartnerier.

Miljøkonsulentens opgave består i at bistå med viden om miljøforhold, samt rådgive om og være med til at sikre en god, konstruktiv og løsningsorienteret dialog mellem kommuner og gartnerier. Desuden opnås en positiv effekt ved vidensdeling om løsninger af miljøudfordringer. Dette for her i gennem at opnå en mere miljørigtig væksthushgartneriproduktion. Konsulenten skal udføre opgaver, der ligger i tråd med Dansk Gartneris handlingsplan samt hjælpe de enkelte gartnerier med at implementere miljøvejledningen bedst muligt omkring væksthushets indretning, spildevand og planteaffald.

Dialog med myndigheder og gartnerier inden for miljø vil sikre korrekt håndhævelse af lovgivningen samt give gartnerierne en bedre forståelse for miljøpåvirkningerne i væksthushene.

2. Grøn Plantebeskyttelse, mere miljøvenlig plantebeskyttelse til danske gartnere / Dansk Gartneri

Formål: Projektet skal sikre, at danske gartnerier fortsat har adgang til et bredt udvalg af plantebeskyttelsesmidler. Særligt vægtes lav-risiko- og alternative løsninger, der kan reducere miljøbelastningen, mindske pesticidrester og forbedre arbejdsmiljøet. Dermed skabes stabile rammer for høj produktkvalitet, større dyrkningssikkerhed og en stærkere konkurrenceevne i forhold til importeret frugt, grønt og prydanter.

Aktiviteter: Projektet viderefører den flerårige indsats med at fremskaffe datagrundlag og indgive ansøgninger om Mindre Anvendelser, forsøgstilladelser og dispensationer. Der vil blive arbejdet målrettet på at ansøge om nye lav-risiko- og alternative midler, bl.a. mikrobiologiske midler, og på at understøtte producenter i at få deres midler godkendt til brug i gartnerierhvervet. En væsentlig del af indsatsen er tæt dialog med Miljøstyrelsen og andre myndigheder om lovgivning, krav og etiketter, så midlerne kan anvendes korrekt og sikkert.

I projektet samarbejdes der med Nordiske kollegaer om Mindre Anvendelser og der deltages aktivt i EU's Minor Use-grupper for frugt, bær, grøntsager og prydanter, hvilket giver Danmark indflydelse på kommende godkendelser og sikrer, at ny viden hurtigt kan bringes i anvendelse. Desuden prioriteres kontakten til plantebeskyttelsesfirmaer, så gartneriernes behov meldes tydeligt ind, og nye produkter i pipeline kan afstemmes med erhvervets udfordringer.

Resultater og erfaringer formidles løbende via nyhedsbreve, sprøjteopfølgingskurser, ERFA-møder, artikler i Gartner Tidende samt HortiAdvices hjemmeside. Denne videndeling skal sikre, at konsulenter og producenter hurtigt kan tage nye løsninger i brug. Projektets aktiviteter gennemføres af HortiAdvice i tæt samarbejde med Dansk Gartneri.

Effekter: Projektet vil bidrage til at øge tilgængeligheden af plantebeskyttelsesmidler i danske gartnerier, især lav-risiko- og alternative løsninger. Det forventes at reducere miljøpåvirkningen, mindske

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

pesticidrester i frugt, grønt og prydplanter og forbedre arbejdsmiljøet i produktionen. Samtidig øges dyrkningssikkerheden og risikoen for tab i højtærskelgrøder mindskes. På længere sigt vil projektet styrke konkurrenceevnen og understøtte en mere bæredygtig og fremtidssikret produktion.

3. Fremtidens planteskoleproduktion – bæredygtig vækst og international viden / Dansk Gartneri

Formål:

Formålet er at dygtiggøre branchen i at producere planteskoleplanter af høj kvalitet med mindre brug af traditionelle plantebeskyttelsesmidler. I stedet skal vi udvikle strategier til at forbygge behovet for bekæmpelse gennem dyrkningstiltag, brug af biostimulanter, biologisk bekæmpelse mm.

Aktiviteter:

I projektet ønsker vi at demonstrere, hvordan vi i større grad end for nuværende praksis, kan forebygge angreb af sygdomme og skadedyr vha. biologisk bekæmpelse, vanding, sædskifte, detaljeret kendskab til jordens mikroliv, langsigtede strategier mm. På Vintermødet i januar 2026 starter vi temaet op med foredrag om emnet. Der vil løbende være indsamling af viden og erfaringer om emnet. I løbet af året vil der blive afholdt 2 fagdage på relevante planteskoler med demonstration af brugen af lav-risiko midler, biologisk bekæmpelse og forebyggende tiltag.

Effekter:

Vi vil opnå læring og erfaring indenfor emnet samtidig med at der produceres planter af høj kvalitet. Desuden vil branchen opnå en mere grøn profil og de ansatte et bedre arbejdsmiljø fordi brugen af traditionelle plantesbeskyttelsesmidler mindskes. Ved at lave en ny strategi for produktionen bliver planteskoleerhvervet mere attraktiv for både kommende ejere, investorer og ansatte

4. Kunstig Intelligens og Ny Teknologi i Danske Planteskoler / Dansk Gartneri

Formål

Projektet vil demonstrere og formidle anvendelsen af kunstig intelligens i danske planteskoler. Fokus er at øge produktivitet, reducere ressourceforbrug og forbedre arbejdsvilkår gennem konkrete cases. Samtidig skal projektet klarlægge muligheder, barrierer og begrænsninger, så branchen får et realistisk beslutningsgrundlag for fremtidig implementering.

Aktiviteter

Projektet opdeles i tre arbejds pakker.

AP1 gennemfører tre praktiske cases i samarbejde med planteskoler, fastlagt efter projektstart. Foreløbige emner omfatter monitorering og vurdering af vandingsbehov med droner og sensorer, plantekortlægning via QR/RFID, sortering af optagede planter med billedgenkendelse, AI-støttet lugning og plantning, tælling af fremspirede frøplanter med drone samt sygdomsovervågning. Et væsentligt element er at identificere barrierer og begrænsninger i forhold til implementering.

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

AP2 fokuserer på at indsamle og vurdere viden om AI og ny produktionsteknik fra ind- og udland, herunder studiebesøg, forskningssamarbejder og erfaringsudveksling. Målet er at tilpasse relevante teknologier til danske forhold og vurdere, hvor løsninger kan skaleres ud, samt hvor de har begrænsninger.

AP3 består af fire årlige grønne inspirationsdage på planteskoler. Her demonstreres resultater fra cases og internationale erfaringer. Inspirationsdagene indeholder faglige oplæg, praktiske demonstrationer og inddragelse af øvrige relevante emner som klima, bæredygtighed og markedsvilkår.

Samlet set sikrer aktiviteterne udvikling, afprøvning og bred formidling af ny viden.

Effekter

Projektet forventes at reducere ressource- og arbejdskraftforbrug, forbedre konkurrenceevne og arbejdsmiljø samt skabe grundlag for kemifrie og mere bæredygtige løsninger. Samtidig bidrager projektet med vigtig viden om muligheder og barrierer for AI i praksis, så branchen kan træffe realistiske beslutninger om fremtidig implementering. Effekterne bliver både direkte i de deltagende planteskoler og indirekte gennem bred formidling.

5. MPS – miljøcertificering og CO2-fodafttryksberegner / Dansk Gartneri

Det er formålet med nærværende projekt at holde gartnerierne ajour med udviklingen inden for miljøcertificering, således gartnerierne og planteskolerne ikke kun lever op til gældende lovgivning, men også samfundets forventninger.

Projektet indeholder løbende Nyhedsbreve, hvor der informeres om udviklingen i rapporteringsværktøjet fra MPS, samt et Erfa-møde, hvor gartnerierne og planteskolerne informeres om nyeste udvikling og kan udveksle erfaringer indbyrdes.

De forventede effekter er en effektivisering af produktionen, således produktionen tager mest muligt hensyn til miljøet i henseende til energi, vand og pesticider gennem løbende målinger. Desuden er der udviklet et nyt CO2-beregningsværktøj, som ligeledes kan være behjælpeligt til at vælge de mest miljørigtige produktionsmetoder.

6. Profilerings af potteplantesektorens grønne budskaber via digitale medier / Dansk Gartneri

Projektets formål er at formidle potteplantesektorens grønne historier i hverdagens arbejde med bæredygtighed, og ligeledes at give indsigt og viden om planter mange egenskaber indenfor indeklima, trends, inspiration m.m. Formidling af potteplantesektoren skal bidrage til at fremme afsætningen af potteplanter i ind- og udland til de professionelle indkøbere og slutforbrugere. Desuden har projektet til formål at fastholde samt udbrede interessen, kendskabet og lysten til planter positive egenskaber.

Projektets aktiviteter udgør samlet 7 overordnede formidlingsaktiviteter. Under hver formidlingsaktivitet produceres forskellige kommunikationsprodukter. alle med budskaber, der skal portrættere virkeligheden

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

bag sektoreren i form af den grønne omstilling for at skabe en forhøjet interesse for planter blandt projektets målgrupper: professionelle indkøbere samt slutforbrugeren. AP1: Hjemmeside – Løbende opdatering, vedligeholdelse og udvikling af hjemmesiden www.floradania.dk. AP2: Sociale medier - et ugentlig opslag på LinkedIn og tre ugentlige opslag på hhv. Facebook og Instagram. AP3: Fotooptagelser - To fotooptagelser med i alt 40 nye billeder til billedbanken på www.floradania.dk. AP4: DIY- 12 reels med fokus på DIY. AP5: influencerkampagner – 2 influencerkampagner med mindst 5 makroinfluenter. AP6: PR /Advertorial artikler – mindst 3 (Advertorial) artikler i landsdækkende digitale- fagblade. AP7: Annoncering af branchefilm – 2 nationaldækkende kampagner

Projektets effekter forventes at bidrage til fastholdelse af den i forvejen store interesse for pottedplanter, samt at kunne skabe en øget interesse gennem inspirerende, strategisk, kreativ og fortællende markedsføring. Gennem strategisk kommunikation vil projektet formidle planters positive egenskaber og samtidig positionere pottedplantesektoren som en ansvarlig, bæredygtig og moderne branche. Det vurderes samtidig, at dette er med til at bidrage til en øget efterspørgsel.

7. Biodiversitet og klimarobusthed i grønsagsproduktion / HortiAdvice

Projektets formål er at øge biodiversitet og klimarobusthed i produktionen af frilandsgrønsager. Projektet vil anviser løsninger, der kan medvirke til at tilpasse dyrkningssystemet til nye klimavilkår og nødvendigheden af øget biodiversitet i jordbruget. Projektet er rettet mod både økologiske og konventionelle producenter.

Aktiviteter: Katalog med indsatsmuligheder, der understøtter grønsagsproduktion under klimaforandringer med fokus på biodiversitet – biologisk, produktionsmæssigt og økonomisk. Kataloget offentliggøres på www.hortiadvice.dk og www.gartnerInfo.dk.

Vi demonstrerer, hvordan biodiversitet og klimarobusthed kan styrkes i perioder og arealer uden grønsagsproduktion, fx på ikke-produktive arealer. I år med særligt fokus på de konsekvenser øget biodiversitet på disse arealer kan have. Indsatserne dokumenteres hos avlere i Danmark og nabolande.

Vi demonstrerer blomsterblandinger med hjemmehørende arter og deres effekt på nyttedyr. Insektoaser fra 2025 følges og deres vinteroverlevelse og tilstand i 2026 demonstreres og videreudvikles. Der laves en beskrivelse af hvordan de kan bruges i praksis i grønsagsdyrkningen. Kvaliteten af læhegn demonstreres via en scoringsmodel baseret på plantearter og tilstand. Der gennemføres en studierejse til England, for at hente inspiration omkring biodiversitet.

Vi demonstrerer mulching i samarbejde med Godis Grønt. Der vil være fokus på analyser af jordsundhed under mulch"måtten".

Undersåning med fx græs, kløver eller bælgeplanter øger biodiversitet og jordstruktur, og reducerer sygdomme. Vi demonstrerer metoden i flere grønsagsarter og henter inspiration via studierejse til Tyskland, Østrig eller Schweiz.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

Vi demonstrerer hvordan analysemetoder kan bruges til vurdering af jordens sundhed og biodiversitet på forskellige jorder med forskellig historie.

Projektets resultater præsenteres på faglige arrangementer i efteråret/vinteren, med fokus på læring og erfaringsudveksling blandt grønsagsavlere.

På kort sigt vil projektet skabe opmærksomhed for en øget biodiversitetsindsats samt klimasikring i grønsagsproduktion. Simple og målrettede indsatser kan øge effekten, ofte uden at produktionen skal ændres radikalt.

På lang sigt vil indsatsen føre til forbedringer i biodiversitet og større klimarobusthed i grønsagsproduktionen.

Indsatsen med relevante redskaber fra kataloget vil føre til en øget dyrkningssikkerhed, der vil sikre dansk grønsagsproduktion.

Indsatsen for en øget biodiversitet vil understøtte krav fra bl.a. GlobalGap og være vigtige elementer i ESG-afrapporteringer.

8. Bedre jordbær med klimastyring / HortiAdvice

Projektet "Bedre jordbær med klimastyring" har forløbet over de sidste to sæsoner, med det formål at øge udbytte og kvalitet af tunneldyrkede jordbær. I 2026 ønsker vi desuden at kigge nærmere på, hvordan producenterne kan blive bedre til at forudsige høstprofilen gennem sæsonen. Der er blevet etableret klimamålestationer ved fem af de største bærproducenter med remonterende jordbær i tunnel, hvor de har installeret sensorer i stort set alle deres tunnelblokke. Der er nu blevet opsamlet data online i to år, hvor måling af temperatur, luftfugtighed og indstråling har udgjort de vigtigste parametre i bestræbelserne på at styre klimaet i tunnelerne for at opnå højere udbytter og bedre bærkvalitet.

De sidste to sæsoner har været modsat rettede i forhold til mængden af lys i det tidlige forår, hvilket har haft stor indflydelse på udbytte og høstprofiler. I 2024 mangledes indstråling i det tidligere forår, hvilket resulterede i en stor pause i høst mellem første og anden høstperiode, mens det modsattes var tilfældet i 2025, hvor der stort set ingen pause har været mellem første og anden høst, tilgængelig toppede høsten meget tidligere og det har resultater i, at der ikke har været ret meget tilbage at sælge i sidste halvdel af august og september. På grund af disse to meget forskellige år, ønsker vi at fortsætte projektet et år mere, så vi forhåbentligt får en sæson med en lidt mere normal høstprofil mellem disse to yderpunkter.

Der kigges nærmere på sammenhænge mellem klimamålinger og udbytteparametre gennem plantens forskellige udviklingstrin i forhold til blomsterinitiering, blomstring, begyndende høst mm. fra de forskellige lokaliteter. Udover producentenes egne estimeringer for udbyttet, ønsker vi også at se ind i, hvilke programmer, der findes på markedet til forbedring og estimering af høstprofiler?

Informationen deles gennem tunnelgruppemøder for projektdeltagere, præsentation ved den danske jordbærkonference og som en artikel i Gartner Tidende. Derved bruges klimadata til at demonstrere,

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

hvordan bærudvikling, kvalitet og udbytte i remonterende jordbær hænger sammen med klimafaktorer i tunnelproduktion.

Forventede effekter er:

- 1) At fastholde og udbygge en stabil leverance af holdbare jordbær dyrket i tunnel til detailhandlen.
- 2) Forøge forståelsen af sammenhængen mellem klima under dyrkning og udbytte og kvalitet.
- 3) Øge udbyttet af remonterende jordbær med 10-20% over sæsonen, som følge af optimeret klimastyring.
- 4) Klarlægge mulige hjælpemidler til estimering af høstprofiler, som rammer bedre end nuværende estimer.

9. Lav-risiko midler som fremtidens plantebeskyttelse i danske væksthushortensager / HortiAdvice

Projektets formål er at sikre en stabil og bæredygtig produktion af væksthushortensager uden kemiske plantebeskyttelsesmidler. Dette gøres gennem afprøvning og demonstration af mikrobiologiske og lav-risiko midler samt optimering af sprøjteteknik. Projektet skal give gartnerne tryghed og sikkerhed i at anvende effektive, alternative løsninger og samtidig styrke miljø, arbejdsmiljø og forbrugersundhed.

Der arbejdes med at finde og demonstrere alternativer til kemisk plantebeskyttelse, primært mikrobiologiske midler og kontaktmidler. Disse kræver præcis sprøjteteknik og særlige klimatiske betingelser (lys, luftfugtighed, temperatur) for at opnå effekt. Der gennemføres praktiske demonstrationer af sprøjteteknik i gartnerier med fokus på valg af dyser, væskemængder og sprøjteteknik, så gartnerne kan se effekten direkte.

I løbet af sæsonen vil konsulenter fra Horticoop og HortiAdvice følge plantevæksten og trykket fra skadedyrene i gartnerierne. På denne baggrund etableres demonstrationer med alternative midler for at vise, hvordan de virker bedst i praksis.

I Danmark er der allerede stor erfaring med alternativer, men lande som Holland og Belgien har først nu stort fokus på området, da mange kemiske midler er udfaset. Der arrangeres en studietur til disse lande med besøg i gartnerier og forskningsinstitutioner for at hjemtage den nyeste viden. Dette skal bidrage til at styrke dansk produktion og sikre, at gartnerne hurtigt får adgang til de bedste løsninger.

Projektet vil reducere pesticidanvendelsen i dansk produktion af væksthushortensager og dermed sikre lavere rester, bedre arbejdsmiljø og højere fødevarer sikkerhed. Gartnerne får praktiske erfaringer med mikrobiologiske og lav-risiko midler, hvilket styrker bæredygtigheden og mindsker miljøbelastningen. Ny viden fra udlandet bringes hurtigt i anvendelse, og danske gartnerier får en konkurrencefordel, der understøtter fastholdelsen af arbejdspladser i sektoren.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

10. Reduceret brug af insekticider i frilandsjordbær / HortiAdvice

Formålet er at udvikle en bæredygtig strategi til reduktion i anvendelse af insekticider i jordbærproduktionen. Dette skal forgå ved at indsamle viden om forekomst af, ikke kemisk forebyggelse mod og alternativ bekæmpelse af angreb fra de 3 vigtigste skadedyr i danske frilandsproduktion af jordbær; hindbærsnudebillen, tæger og trips.

Ved en systematisk tilgang vil vi indhente detaljeret viden om de vigtigste skader og skadedyr hos avlerne. Den viden kan vi bruge til at forklare forskelle i behov for bekæmpelse og anviser en vej til reduceret brug af bredspektrede insekticider. Der gennemføres en spørgeskemaundersøgelse og en interviewundersøgelse for at kortlægge brugen af insekticider i praksis hos jordbærproducenterne. Der indhentes oplysninger fra kollegaer og dyrkere i omgivende lande f.eks. Norge, Sverige, Tyskland eller andre og deltages i mindst 2 jordbærkonferencer e. lign. for at hente inspiration til insekticidfri dyrkning. 3-5 avlere som ofte har store og gentagne problemer med nogle af de 3 hovedskadedyr besøges og interviewes og omgivelserne kortlægges i forhold til naturtype, sædskifte, afgrøder på markerne, ukrudt og artsforekomst i og udenfor markerne.

Resultaterne og formidles i 1-2 artikler til Gartnertidende, samt på Facebookgruppen for jordbæravlere og på Jordbærkonferencen som normalt afholdes i december.

Projektet vil medvirke til at nedbringe forbruget af insekticider, samt anviser alternative løsninger til bekæmpelse af skadedyr.

11. KlimaGødFød / HortiAdvice

Formålet er at opnå en højere fosfor-effektivitet af organiske gødninger af affaldsstrømme og heraf forbedre plantevæksten hos grønsager.

Det er et GUDP projekt, hvor HortiAdvice er involveret i demonstration af gødninger og teknik til frilandsgartnere. AP-leder Richard de Visser, HortiAdvice.

AP4: At demonstrere gødnings- og udbytteeffekten af de forbedrede recirkulerede gødninger i marken i majs og løg hos avlere og gøre gødningerne tilgængelige for erhvervet. Udvalgte store avlere af løg, majs og bælgrugt (Månssons og Thorsbjerggaard) etablerer demonstrationsarealer under rådgivning, med demonstration af mindst 4 gødninger, nøje udvalgt fra forsøgene ved AU (Auning) AP2 og KU AP1. I suktermajs og/eller en bælgrugt etableres i 2026 demoparceller. I såløg etableres demoparceller både i 2026 og 2027. Økologisk og konventionel dyrkning.

I 2026 har HortiAdvice fokus på løg med aktiviteterne:

Akt. 1. Der afholdes demonstrationsaktivitet i marken hos avler, med etablering på areal, det tilses samt afholdelse af demonstration.

Akt. 2. Optagelse og redigering af youtube videoer

Akt. 3. Artikler til fagblade og nyhedsbreve

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

Akt. 4. Direkte videomøder fra demoarealer hos producenter

Effekt. Udbytter i grøntsager og bælgrugter ventes generelt at stige 10-20% med de nye gødninger, hvilket er markant i forhold til at give et løft i den økonomiske bæredygtighed i erhvervet. Beregninger baseret på et konservativt estimat på 10% øget udbytte, 25% økologisk produktion for rodfrugter, majs og bælgrugter og 100% økologisk produktion for et udvalg af de største grøntsager i DK i 2030. Med de forbedrede organiske recirkulerede gødninger, forventes at forholdet mellem handelsgødning og de nye organiske gødninger at være forbedret til fordel for de organiske gødninger med 5-20%.

12. CloseFerVEG / HortiAdvice

Formålet er at give den økologiske grøntsagsproduktion et markant løft i klimavenlighed. Dette gøres ved at forny måden at bruge overvinrende efterafgrøder i økologisk produktion, således at udledning af nitrat og lattergas reduceres og jordens frugtbarhed øges.

Denne ansøgning til Promilleafgiftsfonden omhandler at udbrede kendskabet til klima- og miljøvenlig produktion af økologiske grøntsager vha. efterafgrøder, da det er afgørende at den viden projektet genererer bliver brugt i praksis.

HortiAdvice vil i 2026 arbejde med ressource og faglighed i projektet. Der vil blive taget udgangspunkt i den viden, der er dannet i 2025, foruden eksisterende viden. På baggrund heraf planlægges, iværksættes og gennemføres projektets to første demo'er af forskellige typer, hos avlere.

Der vil i 2026 være formidling fra projektet rettet mod avlere:

2 praktiske demo'er

2 online præsentationer

1 videofilm til YouTube fra demo

WP2 for hele projektperioden. Demonstration af undersøgning af overvinrende fangafgrøder hos avlere. WP-leder WP2: HortiAdvice.

1) Planlægning, identifikation, gennemførelse af demo hos to avlere. Hvert år ny demo, da demo følger grønsagsafgrøden i sædskiftet. Demonstration af brugen af fangafgrøder i sent høstede grønsager med høj kvælstofudvaskningsrisiko, f.eks. kål og selleri hos Kiselgården – med fokus på såteknik, såtidspunkt, og valg af plantearter. Demonstration af etablering af forskellige efterafgrøder i områder med bar jord i gulerodsmarker hos DanRoots – forland, traktorspor, høstspor, hjørner af marken og vandingsspor (op til ca. 20% af markarealet, i uregelmæssigt formede marker større andel). Vært for demo af f.eks. græskar besluttet senere.

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

2) Forberedelse og udførelse af online markdemonstration fra demo ved hjælp af sociale medier. Mindst 1 årlig online præsentation af demo fra begge lokationer hvert år om demoaktiviteterne.

3) Optagelse og produktion af videodokumentation til publicering på Youtube. Der vil blive lavet en videodokumentation under demoaktiviteterne – 3 i alt.

4) Skrevet artikler fra demo hos Kiselgården og DanRoots.

Effekt:

1. Reducere tab af nitrat og lattergas fra intensiv grøntsagsproduktion, der er kendt for risiko for store tab af kvælstof efter høst

2. Opretholde jordens frugtbarhed og kulstofbinding i grøntsagsproduktion med høje udbytter.

13. FROSTPROINNO - Forebyggelse af frostskafer i frugtplantager / HortiAdvice

Formål

Formålet er højere og stabile frugtudbytter og samtidig en reduktion af miljøaftrykket per produceret frugt. Dette opnås ved at give frugtavlerne ny viden og nye teknologier til at reducere frostskafer.

Når forskellige teknikker testes og evalueres for både effektivitet og rentabilitet, spares avlerne desuden for at begå fejlinvesteringer i ineffektive produkter og teknologier.

Aktiviteter

- Demonstrere produkter til udsprøjtning, som biokemisk eller biofysisk kan hjælpe med at beskytte blomsterknopper mod frost gennem forsinket blomstring eller induceret forbedret frosthårdførhed i knopperne.
- Demonstrere påvirke tågesystem, der kræver mindre vand end traditionel sprinklervanding til frostbeskyttelse, og brug af vindmaskine, der hæver temperaturen ved omrøring af luftlagene.
- Undersøge muligheden for at udnytte sortsforskelle og grundstammer til at reducere frostskafer.
- Opnå mere præcis information og måling i mikroklimaet for bedre at kunne forudsige risikoen for skader og anbefaling af det mest økonomiske og relevante værktøj til frostsikring i plantager.

På baggrund af forsøgs- og forskningsresultaterne vil HortiAdvice sammen med avlere vise brugen i praksis af de mest lovende løsninger. Demonstrationsaktiviteterne sikrer hurtig overførsel af viden til erhvervet.

Effekter

Det nuværende gennemsnitlige udbyttetab som følge af frostskafer estimeres til at være på omkring 10% af avlen. Den primære effekt, som det forventes projektet vil have, er en halvering af dette tab ved brug af

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

metoder, teknologier og viden til at minimere frostskafer. Når metoderne er fuldt implementeret, vil det økonomisk set betyde et mindre værditab på omkring 10 millioner kroner pr år for æbler og 2 millioner kroner pr år for pærer.

Forbedringen skal ske uden en stigning i indsatsfaktorerne. Således vil det miljømæssige aftryk per produceret frugt blive reduceret, og betyde et relativt mindre CO₂-aftryk for hele erhvervet.

14. Fremtidens Bæredygtige Produktion af Dansk Frugt / HortiAdvice

Dette er en ansøgning om medfinansiering til demonstrationsdelen af projektet 'Fremtidens Bæredygtige Produktion af Dansk Frugt', som er finansieret af GUDP. Der er i de første projektår (2023-2025) udviklet teknikker, som skal demonstreres i 2026. Det er disse demonstrationsaktiviteter, som der søges medfinansiering til.

Det er omkostningstungt at producere frugt i Danmark, samtidig med at der er stor konkurrence fra udlandet, hvilket understreger vigtigheden af at optimere produktionen. For at gøre dette må udbyttet sikres og øges, så omkostningerne har en større volumen at blive fordelt på. Dertil opleves en stigende interesse i, og et øget pres hos producenterne på, at nedsætte pesticidforbruget. De nuværende dyrkningssystemer og teknologier, som bliver brugt blandt danske producenter er ikke effektive til at opnå dette. Der vil i dette projekt derfor blive udviklet og demonstreret den praktiske anvendelse og effekt af nye og innovative løsninger til at øge og sikre produktionen af dansk frugt. Målet er at øge kendskab til, og udbredelse af, mere effektive dyrkningssystemer, teknikker og teknologier i hele frugterhvervet.

Der er etableret og afprøvet et nyt intensivt, todimensionelt dyrkningssystem, hvor frugttræerne formes som en frugtvæg. Systemet giver bedre lysindtrængning, mulighed for flere træer pr. areal og mere effektiv dækning ved sprøjtning, hvilket både øger udbytte og kvalitet samt reducerer behovet for plantebeskyttelsesmidler. På Pometet er der anlagt parceller med sorten Elstar på grundstammen Geneva 11, og disse sammenlignes med den klassiske M9. Dyrkningssystemerne inkluderer run-through træer på 0.5m og 0.8m planteafstand beskåret på korte sporer samt 2-leader træer på 1m og 1.2m afstand beskåret på korte sporer, sammenlignet op imod traditionelle spindeltræer. Allerede etablerede blomster og pærer indgår ligeledes i demonstrationsdelen. Effekten på vækst, robusthed, udbytte, kvalitet og økonomi bliver løbende dokumenteret og formidlet gennem åbent-hus arrangementer og artikler i fagblade.

Teknikken afløvning demonstreres også i æbler. Ved at blæse blade af før modning forbedres lysindfald og farvedannelse, hvilket øger andelen af salgbar frugt. Samtidig åbner teknikken trækronen, hvilket giver bedre effekt af sene sprøjtninger, f.eks. mod lagersygdomme. Flere tidspunkter og intensiteter af afløvning vil blive demonstreret, så avlere kan se konkrete anvendelsesmuligheder i praksis. Der demonstreres også en ny metode til udbringning af mikrogødsningsstofferne kobber og zink. Teknologien, som bygger på elektrolytisk frigivelse af ioner, muliggør meget lav dosering med høj effekt og uden risiko for miljøskadelig ophobning. Metoden demonstreres både op imod traditionel sprøjtning og med et nyt automatisk system baseret på oversprinkling. Forsøgene gennemføres i både æble, blomster og druer – sidstnævnte i

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

samarbejde med en vinavler. Målet er at reducere ressourceforbrug og arbejdstid samtidig med at styrke planternes robusthed.

Ved at indføre det todimensionelle dyrkningssystem kan frugtavlere opnå en gennemsnitlig udbytteforøgelse på mindst 15%, især i etableringsårene (år 1-5). En bedre lysfordeling i træerne betyder også, at kvaliteten af frugten forbedres, hvilket giver et bedre sorteringsresultat. Kombinationen af højere startudbytter og en bedre sorteringskvalitet betyder at etableringsomkostninger hurtigere tjenes hjem. Dette vil direkte styrke konkurrenceevnen for danske avlere i et marked præget af udenlandsk konkurrence.

15. PROSPER - Promote organic strawberry production under protected conditions in Denmark / HortiAdvice

Det overordnede mål for PROSPER er at designe, udvikle og implementere et nyt dyrkningssystem for økologisk dyrkede jordbær i tunnel. Projektet består af 6 arbejdsplaner, hvor de 4 indeholder forskning og forsøg, mens der i denne ansøgning udelukkende søges medfinansiering til AP 5, der ledes af HortiAdvice og kun indeholder demonstrationsaktiviteter. Målet er at overføre viden fra forsøg til producenterne. Vi vil tage en holistisk tilgang, hvor resultater fra AP1 til 4 vil blive demonstreret i en relevant sammenhæng for at hjælpe producenterne i en ny retning, hvor økologisk dyrkning i tunneler kan være bæredygtig. Forskellige typer agronomiske teknikker skal koordineres for at muliggøre en produktion i praksis. For eksempel er det afgørende at kombinere passende plantemateriale (sorter) med vand- og gødningsstrategier for at opnå et godt resultat. Demonstrationerne vil blive udført på forskellige måder. Der vil være møder/workshops på marken med både producenter, konsulenter og forskere for at diskutere specifikke emner, der er relevante for økologisk dyrkning i tunneler. Vi vil arrangere demonstrationer med ny teknologi hos producenterne for at se, hvordan kombinationen af agronomi og teknologi kan fungere i praksis. Vi vil også anvende formidling i magasiner og nyhedsbreve. Projektet vil fremme biodiversitet ved, at det nye dyrkningskoncept vil medvirke til flere økologisk dyrkede jordbær.

16. CLOSECYCLE - Towards territorial biorefinery networks / Medfinansiering af initiativer under EU programmer

CLOSECYCLE er et Interreg-projekt, som gennemføres i perioden 01.01.24-31.12.27.

Projektets formål er at sikre produktionen samt øge kvalitet og udbyttet af gartneriafgrøder. Dette sker ved at samle og formidle international viden og forskning om recirkulering af organisk affald. I 2026 arbejdes videre med karakterisering og kategorisering af materialer til kompostering. En survey over forskellige komposteringsmetoder. Arbejdet med at opbygge samarbejde mellem faggrupper fortsættes, da gensidig forståelse er vigtig for produkter og resultater. Formidling og kommunikation vil ske via flere platforme. Samlet set skal aktiviteterne i projektet føre til vidensdeling, om hvordan restbaserede bioressourcer kan benyttes i gartneri i forhold til kvalitet samt hvordan de kan medvirke til at sikre produktionen samt øge kvalitet og udbyttet af gartneriafgrøder.

Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

Over de 4 års projektforløb forventes effekt i form af øget viden om kompost og restbaserede bioressourcer hos avlere, myndigheder og komposteringsfirmaer. Der er opnået større viden om kompostemner, for eksempel sammenhængen mellem jordens biodiversitet og plantesundhed ved anvendelse af kompost, således at 70% af de adspurgte vurderer, at de har opnået større viden. Anvendelsen af kompost forventes øget med 30%.

17. Grøntsagsbryderne / Food Organisation of Denmark

Vores formål er at frugt, grønt, urter, svampe og bær er meget mere synlige, tilgængelige og til at røre ved og købe med hjem på DKS store madbegivenheder, Madens Folkemøde, Coopenhagen Cooking og Food Festival. OG det på en facon, hvor vi IKKE trækker på avlernes tid, men udelukkende på deres varer.

Vi vil forsøge at udvikle en forretningsmodel, hvor et samarbejde mellem avlere/PO'ere og grøntsagsbrydere, som er en samling mennesker med et værdigt formål og FOOD, som professionel madfestival-afvikler, hver gør det vi er gode til og får lavet et stort, flot og sanseligt marked med alle råvarerne, som gæsterne kan købe og Grøntsagsbryderne kan sælge og lave en sum penge til deres værdige formål. FOOD kan ydermere sætte en kommerciel og formidlende ramme ved at få de vigtige spillere i markedet: detail, foodservice, organisationer, politikere til at stille op og prale af deres bidrag for en styrket produktion og afsætning af frugt, grønt, bær, urter og svampe i denne levende og summende og sanselige ramme.

Hensigten er at FOOD med dette projekt vil udvikle en forretningsmodel, som i fremtiden kan være så tæt på selv bærende, som muligt. Så vi kan sikre at råvarerne er synlige rundt i maddanmark, uden at vi forstyrrer avlerne, men at de dog får penge for deres varer og sammen med avlere og PO'ere kan skabe en langvarig med-afsættende ramme ind i det kommercielle marked. SÅ vores effekt er større synlighed for råvarerne, bidrage til at holde de kommercielle og politiske aktører i markedets fokus på afsætningen af frugt, grønt, urter, svampe og bær og ikke mindst at flytte varer, formidle og blive ved med at sætte frugt og grønt ind i en sanselig og glædelig hverdags-mad-ramme.

18. Økologiske grøntsagsfrø nu - og i fremtiden / Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S

Vejen dertil indebærer en række målrettede indsatser, og hele branchen af frøproducenter, avlere, nationale specialistgrupper og myndigheder, både nationalt og i EU, må på forskellig vis bidrage til en øget produktion og anvendelse af økologiske frø.

Projektet består af to arbejdsplaner, der henholdsvis understøtter og iværksætter internationale og nationale indsatser. Aktiviteterne i projektet er planlagt til at forløbe over to år for at sikre bedst mulig implementering af indsatserne. I arbejdsplan 1 er der fokus på styrkelse af det internationale netværk. I projektet udveksles relevant viden og oplysninger med det europæiske netværk. Netværket vedligeholdes og styrkes ved facilitering af og deltagelse i møder i samarbejde med udenlandske aktører. I arbejdsplan 2 er der fokus på styrkelse og iværksættelse af nationale indsatser til fremtidssikring af økologiske

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget

Noter til supplerende noter - Basisbudget 2026

grøntsagsfrø. Projektet vil understøtte arbejdet i specialistgrupper, herunder med forberedende og opfølgende mindre arbejdsgrupper og med input og erfaringer fra udlandet. Muligheden for dansk økologisk produktion af grønssagsfrø er undersøgt og beskrevet i 2025. I 2026 vil mulighederne for en øget produktion af økologiske grønssagsfrø i udlandet blive undersøgt og beskrevet, og der vil blive gennemført fire til fem dialogmøder med internationale frøfirmaer. Samtidig undersøges firmaernes syn på konsekvenserne for tilgængeligheden af økologiske frø af kommende lovgivning om nye genomiske teknikker i planteforædlingen (NGT). Der indkøbes ekstern bistand i 2025 og 2026 fra OJ-Seed, og i 2026 desuden fra HortiAdvice A/S eller anden relevant aktør til at bistå med udvalgte opgaver og aktiviteter i projektet. Projektets resultater formidles til grønssagsproducenter, landmænd, rådgivere og myndigheder samt øvrige nationale og internationale interessenter løbende gennem projektperioden og ved projektets afslutning i forbindelse med et afsluttende møde eller online seminar.

Projektet forventes at bidrage med en gradvis øgning af udbuddet af økologiske grønssagsfrø, og der sikres en strategi til at fremme tilgængeligheden og brugen af økologiske grønssagsfrø, heraf en gradueret udfasning af dispensationer frem mod 2037, når målet er at anvende 100 % økologiske frø. Projektet bidrager til at skabe dialog mellem alle relevante interessanter i grønssagsfrøbranchen, i Danmark såvel som EU, og netværket arbejder målrettet med problemstillingen.